

A BŰNBŰCSÁNATRÓL.

A bűnbocsánat kérdése igen foglalkoztatta az embereket s bár némelyek elutasítják maguktól még a gondolatát is annak, hogy bocsánatra lenne szükségük s magukat bünteléneknek állítják, bensejükben mégis érzik vétkeiket; ezt a lelkiismeretük nyugtalansága kétségtelenné teszi előttük is. Bűnbocsánatra tehát azoknak is szükségük van, akik azt tagadják. Az ugynevezett "hívők" sokat foglalkoznak a mások vétkeinek megbocsátásával, sőt néha a saját vétkeikkel is. De a mások vétkeinél is különbséget kell tenni a között az eset között, ha általánosságban van szó a bűnbocsánatról s a között az eset között, ha ellenünk vétkezett valaki, mert az utóbbi esetben igen nehezen érhető el a bocsánat. A hívők általában igen sokszor panaszoznak, hogy milyen nehéz az ellenünk elkövetett vétkeket megbocsátani s épen ezért erről az érényről szerényen le is szoktak mondani, mert erre csak az Isten Fia, vagy legföljebb Pál apostol képes, de ő sem minden esetben, miát ezt az éromáves Sándor esete mutatja. Természetesen azt, amit a kegyesek maguk esetében nem gyakorolnak, élesen elítélik az apostolnál s örülnek, hogy ilyen pompás precedensre találjanak. Ez mutatja, hogy a hívőknel milyen zűrzavar van a bűnbocsánat körül. Vajjon csakugyan vétkezett-e Pál, amikor Alexander vétkét fölpanaszolta?!

De nemcsak a hívők viselkedése körül találunk zűrzavart a bűnbocsánattal kapcsolatban, hanem az eg yházak és kisebb közösségek tanításában is. A római egyház gyakorlata szerint a megvallott vagy meggyónt vétek terhe alól a pap feloldozza a vétkezőt. Persze a bűnvalló lelkiületét a feloldozó csak megközelítően látja s a feloldozás nem a mechanikus bűnvallást követi, hanem az őszinte bűnbánatot. A mechanikus feloldozásnak igen káros következményei vannak a lelkekben: nyugodtan vétkeznek, mert utána le fogják gyónni vétkeiket. Ugyanez a veszély fenyeget az evangélikusfelekezeten utóbb meghonosított s északról behozott feloldozással kapcsolatban, mely olykor egészen cinikus visszaélésekre vezetett. Még veszedelmesebb, mert nem oly átlátszó a pietista s evangélista körökben elharapózott felfogás, mely szerint annak, aki megtért, minden vétké, még az azután elkövetendő vétkei is mind előre megbocsátatnak. Ez a tévtan eléri azt a fokot, amely Luthert reformatori utján elindította. Szomorúan mutatja ez a tény, hogy Luther reformációja az idők folyamán hogy elsekélyesedett s a vékony reformatori réteg alatt ismét megjelent a századokkal ezelőtt elhagyott tévelygés. Bibliában a könnyelműség össze van kötve az emberi természettel s ha ezerszer megtagadjuk is, újra felüti fejét. Az ember igen jól látja a helyesét, amikor a más vétkééről van szó; de azonnal keresi a könnyű utat, amikor a maga bűnét kell rendezni. Im nehézre is képes az ember, amikor azt reméli, hogy valami áldozattal, kitalált emberi törvények megtartásával kitalált érények produkálásával megmentheti a büsskeséget és elcsittithatja a lelkiismeret háborgását. Vannak, akik azzal gyógyítják a vétekteher nyomását, hogy megfélekedeznek bűneikről. De ez nem hosszú életű! Régen eltemetett vétkekért is felébred a lélekben a bűnvád, ha nem kaptuk meg valószínűságon az isteni bocsánatot; ha emberi család vagy öccsalás nyugtatja meg időre-órára a lelkiismeretet. Az emberi léleknek legfontosabb kérdéseinek egyike: Hogyan kaphatok vétkeimre bocsánatot?!

Vannak még más kérdések a bűnbocsánattal kapcsolatban: Mik a bűnbocsánat feltételei? El lehet-e veszíteni a már megnyert bocsánatot? Van-e csakugyan halálos meg azaz meg nem bocsátható vétek? Lehet-e bocsánatot kapni a testi halál után a tulsó világon, mint ezt a római egyház tanítja? Hogyan viszonylik a megtérés a bűnbocsánathoz? Vannak-e bűnbocsánatszerző azaz kegyelem szerző eszközök? Ilyenek-e a szakramentumok? Mi hatása van a bűnbocsánatra a hitnek? Elvesztem-e a bocsánatot ha újra vétkezem? Ujjabb vétkezés esetén segít-e az ujjahívás? Van-e előzetes megbocsátás, bocsánatra való eleve elrendelés? Elsajátíthatom-e magamnak a bocsánatot, vagyis: elvehetem-e azt magamnak vagy ki kell azt harcolni Istentől? Az utóbbi esetben nem történik-e az Krisztus áldozatának rovására, mint ha az nem volna elég az Isten kiengesztelésére? Ha a bűnbocsánat készen van s nekem azt csak el kell vennem, miért kell érte imádkoznom, ahogy Jézus tanította? Rajtam kívül eső tény-e a bűnbocsánat vagy bennem létrejövő

állapot? Ezeket a kérdéseket nem szokták komolyan vizsgálni még a bűnbocsánatot osztó papok és lélkigondozók sem; a hitvallások nem adnak rájuk feleletet; azonban aggódó lelkekben időről időre föl-fölmerülnek s aztán, mivel nem kapunk rájuk feleletet, újra elalussznak; felelet híján aztán teltesszük magunkat rajtuk, míg újra előbukkannak lelkünkéből s újra nyugtalanságot keltenek szívünkben. Azért érdemes megnyugtató feleletet keresni rájuk az írásban!

A bűnbocsánat feltételei.

Ha ezeket a bűnös ember szabná meg, akkor magamra nézve így állapítanám meg: Isten szerez, Isten jó, elvárható, hogy megbocsásson nekem! Ellenségeimre így állapítanám meg: ha van Isten, nem nézheti el, hogy így vétkezzenek az emberek! Ha az emberek bűnei engemet nem érintenek, akkor nem sokat törődöm velük s hajlandó vagyok a világtörténelem egyik legelvetemültebb gyilkosát, a sokszoros gyilkos Heródest a "nagy" jelzővel ellátni, mert sokat épített s díszítette városomat. Isten azonban, amikor bűnbocsánatról van szó, nem nézi az emberek személyét, hanem igazságosan cselekszik. Isten, amikor saját Fiát adta áldozatul értünk, ingyenessé tette a bocsánatot; de nem bocsát meg minden esetben, hanem feltételeit szabta a megbocsátásnak. A feltételek közt nem szerepel az emberi érdem, de az Atya ellen vagy a Fiu ellen elkövetett bűn sem, egyedül az, hogy a vétkes hogyan viselkedik az emberi lelket megújító, felülről szülő Szent Szellemmel szemben, amikor ez a Szellem szívünket akarja kicserélni. Minden megbocsáttatik, amit a Fiu ellen vétkezünk; csak amit a Szellem ellen vétünk, nem bocsátat meg sem ebben a korban, sem a következőben / Mt.12,31.32/. A görög aphethésetai nem azt jelenti, hogy megbocsátható; hanem jóvendőlés: meg fog bocsátatni. Jézus a keresztfán gyilkosaiért imádkozott és ezt az imádságot az Atya meghallgatta. Csak egyfajta véték zárja ki az embert a bűnbocsánatból s ez a szent Szellem ellen szólás, a Szellem hitelénekrontása / Lk.12,10/, vagyis a rosszhiszemű megakadályozása annak, hogy a szent Szellem az emberi lélekben lévő bűn-rombolást helyrehozza. Aki nem akar rész venni az újvilág építésében, azt Isten nem viszi be ebbe az új világba. Ez igen érthető s természetes.

A bűnbocsánat feltétele Istennél az tehát, hogy az isteni világhoz alkalmazkodjunk, abba be illeszkedjünk. Ennek bibliai kifejezése: hogy igazságosakká legyünk. A vétkezőből feddhetetlen igazságos ember lesz de nem a maga erején, hanem a szent Szellem ujjonnan szülő vagy felülről szülő hatalmával, melyre Jézus Nikodémusz elé is odaállított követelmény gyanánt / Jn.3,3.5.6.7/. Amit azonban Isten végez el, az nem lehet az ember elé állított feltétel. Az is bizonyos, hogy az ujjonnan születéssel csak megkezdődik az ember megújulása s ez a kezdet a megszentelődés hosszú folyamatával éri el célját. Vajjon a megszentelődés emberi feladat, melyre az ujjonnan születés erőt képesítik az embert? Erre a felelet a következő: megszentelésünket éppen úgy Isten végezi el, mint ujjonnan születésünket, de mindkettőhöz szükséges bizonyos emberi hozzájárulás és ez az emberi hozzájárulás az a feltétel, amelyet be kell töltenie annak, aki bűneinek bocsánatát akarja elnyerni. Az ujjonnan születés nem közöl velünk és nem tesz le nálunk erőket, sem világosságot, hanem formai jellegű, azaz új szemet, új látóképességet ad s az erő és fény azután állandóan áramlik abba az emberbe, aki az ujjonnan születéssel Istennel újra kapcsolatba jutott. A megbocsátás feltétele tehát: használni azokat az új szerveket, amelyeket a szellemvilággal való érintkezésre Isten ujjonnan teremtett bennünk. Az a szervünk, amelyet nem használunk, elrohad. "Ha valaki tudna nemeset cselekedni, de nem teszi, vétke az annak!" / Jk.4,17./ Ez az a vétke, amely a szent Szellem ellen való vétkezésre érik ki! Ha Isten valakinek az ujjonnan születéssel és ama jobb világ erőinek közlésével megadja a képességet arra, hogy a világban azt növelje, ami nemes s ezt nem teszi meg, nem kapja meg vagy elveszti a bocsánatot. Ez magyarázza meg, miért szab ki az Ur oly kemény büntetést arra, aki a rábizott talentumot vagy miniat nem használja, hanem elrejt. / Mt.25,30; Lk.19,22.24./

Azokat az emberi cselekvéseket, amelyekkel az ember az isteni világba beilleszkedik s amelyekhez az ujjonnan születés új látását és a megszentelés isteni intézkedéseit felhasználja, a Szentírás e nevekkel említi: megtérés, bűnvallás, hívés. A megbocsátás feltételei, hogy ezeket a

cselekvéseket végrehajtsuk. A megtérésre a görög Biblia két szót használ: az epistrephein-t és a metanoein-t, a héber Biblia meg a sub-et. Az epistrephein megfordulást, pontosabban valakihez /epi/ odafordulást jelent, nyilván azzal a szándékkal, hogy Tőle ajándékokat kapjunk, melyeket az Ő akaratára szerint kell fölhasználnunk. Az ajándékok mellett utasításokat is várunk attól, akihez odafordulunk, s ezzel együtt jár a készség, hogy ezeknek az utasításoknak a Tőle kapott erőn engedelmesskedjünk. Együtt jár ezzel az is, hogy a világtól, azaz az Istentől elfordult emberektől mi is elforduljunk s érdeklődésünk tárgya Isten legyen. A metanoein tovább visz minket s azt rejti magában, hogy az Istentől kapott új látás és utasítások szerint megváltoztassuk gondolkodásunkat, felcseréljük látásunkat, világfelfogásunkat, világnézeteinket s Istenről alkotott nézeteinket. Mivel azonban ez a kicserélés egyszerre nem megy végbe, hanem hosszú s egész földi életünket betöltő folyamatról van szó, azért a megfordulások és látáscserék sorozatából hazatérés lesz és ezt fejezi ki a héber sub. A tékozló fiú először az Atyai ház felé fordította figyelmét, aztán megváltoztatta arról alkotott felfogását, végül pedig elindult hogy visszatérjen az atyái házba. Mikor hazaérkezett, megkapta a bocsánatot; addig csak bízott abban Jn.12,40, melynek Mt.13,15 és Mk.4,12 a párhuzamos helyei egy ízs. 6-ból vett idézettel pontosan leírja azt a sorrendet amely a bűnbocsánatot megelőző isteni és emberi cselekvéseket felsorakoztatja; mivel azonban itt arról van szó, hogy Isten meg akarja akadályozni, hogy a hűtlen Izráel bocsánatot kapjon, az ellenkezőjét írja le annak, ami a bűnbocsánatkor történik: először vakká tette a szemüket, aztán megkenyénnyitette a szívüket, hogy így szemükkel ne lássanak és szívükkel ne értsenek; meg ne fordulhassanak tehát nehogy Istennek meg kelljen őket gyógyítani; s cselekvések ellenkezői: Isten helyreállítja az ember belső látását, meglágyítja szívét s ekkor belső szemükkel látják az elhagyott isteni utat, szívükkel megértik Isten gondolatait és ezekhez az utakhoz és gondolatokhoz megtérnek, azaz őket magukéivá teszik. Amikor az az Istenhez fordulás megtörténik, Istennek meg kell őket gyógyítani, azaz a párhuzamos hely szerint meg kell vétkeiket bocsátania /Mk.4,12/. Ha az ember megtér, Isten kötelezve érzi magát megbocsátani; de mivel Izráel megtérése nem volna őszinte Isten megkadályozza megtérésüket. Abból, hogy Isten a megtérés külső cselekményét megakadályozza oly embereknél akik nem őszinték, hogy ne kelljen velük úgy bánnia mint az őszintékkel következik, hogy a megbocsátás itt csak feltételes helyreállítást jelent; ha tehát valaki érdemtelenül kapta, attól visszavonható, mint ezt Jézus a gonosz szolga példázatában ki is fejezte. Cse 3,19-ben ugyan a megbocsátás /vétkek elengedése/ helyett a vétkek kitörlése áll; de amit a könyvből kitörltek, azt oda vissza is lehet írni. Az utóbbi helyen a megfordulást követő bocsánatot a felidülés időpontjai% követik vagyis az isteni harag megszűnésé%.

A metanoein mélyrehatóbb változást jelöl, mint az epistrephein, mert míg utóbbi inkább a külső, emberektől is látható fordulatot fejez ki, addig a metanoein a szívben végbemenő változást, a feltöprekedést, a nézeteknek, a belső látásnak a megváltozását. Ennek a belső megváltozásnak azonban van egy külső jelképe, amelyet külső cselekményként szokott magára venni a magát új életre elhatározó szív: a keresztség vagy pontosabban bemenés /baptisma/. A lélek kivonja magát evilégből és belép az isteni szellem-környezetbe, abba mintegy bemenés, úgyhogy mindeközben Isten Szelleme veszi körül. Szétt Mk.1,4; Lk.3,3; Cs.2,38 együtt említi a kettőt. Ha valaki más gondolkodásra, más megismerésre tér s ezt a bemenés jelvényével az emberek szeme láttára ki is fejezi, akkor az illető vétkeit Isten elengedi. Az a más gondolkodás vagy más felismerés abban áll, hogy az ember vétkeként elítéli magát és Jézusnak értünk kiontott vérében, értünk hozott áldozatában látja meg a kiengesztelődés útját, abban amit Isten tesz értünk. Mert a vétkek elengedésében van a menekülés ismerete. /Lk.1,77./ Minden népnek az Ő nevében hirdették a vétkek megbocsátására az új gondolkodásra való megtérés /Lk.24,47/. Az emberek csufolták megölték Jézust: Isten ellenben jobbára emelte őt: ez az a más felismerés, új gondolkodás, amelyre a vétkes ember az isteni gondolkodásba és világrendbe beilleszkezhetik, amelyet a vétkek elengedése követ /Cs.3,31/.

Ennek az új azaz isteni világrendbe való beilleszkedésnek egyik módja, hogy bizalommal azaz hittel nyiljunk meg a világot kormányzó, az Atya jobbán ülő ember Fia előtt és bűneinket megvallva utálattal forduljunk el korábbi életünktől, melyben a gonosz uralmát szolgáltuk /Cs.10,43./ Jk.5, 15.16. a hit gyümölcse emliti a bűnbocsánatot; míg a bűnvallás gyümölcseként a gyógyulást nevezi meg. A megfordulás, az új felismerésre térés és a hit ugyanannak a változásnak különböző megnevezései, mert lényegükben mind ugyanaz a nagy elhatározásnak részletei amellyel a sötétség szellemi hatalmaitól világosság hatalmai felé fordulunk s bizalommal ez utóbbiak előtt nyilunk meg. Ez az életváltozás semmiben nem fejeződik ki oly élesen, mint abban, hogy a haragtartás és bosszúállás helyét megbocsátó szeretet foglalja el. A megtérés éppen abban áll, hogy a haragtartó világból átmegyünk a megbocsátó világba, hiszen magunk is azt várjuk, hogy perünket nem bosszúálló, hanem megbocsátó Isten elé vihetjük. Hogy mily fontos ez a lelkiéletváltozás, az abból tűnik ki, hogy Jézus a Miatyánk kérései közé, a bűnbocsánat-kérés mellé illesztette be a bűnbocsánat legfőbb feltételét: hogy mi is megbocsássunk, ahogy magunknak bocsánatot várunk. Sok alkalommal és egy példázatban is intett Jézus arra, hogy aki meg nem bocsátja testvére vétkét, elveszíti a már megnyert bocsánatot. Egy másik példázatában a lakodalmas asztal mellől dobhatja ki azt a vendéget, aki korábbi ruhájában jelenik meg a megbocsátó szeretet lakodalmi köntösét nem öltötte magára. Kidobhatja a külső sötétségre ahol sirás és fogosikorgatás lesz a része. /Mt. 22,13./

Ezt az új lelkiéletet a büntől leigázott embernek nincs hatalma magából előállítani; ezt csak Isten ujjonanszülő munkája tudja bennünk megvalósítani. Eszerint a bűnbocsánat elnyerésének feltétele az ujjonnan vagy felülről születés is. De ez nem függ az embertől! S mégis - az Úr ezt mondja: Boldogok akik éheznek és szomjaznak az igazságosságot, mert kifogják őket elégiteni! Bűnbocsánatra tehát az számíthat aki éhez és szomjazza, hogy a földön az igazságosság uralkodjék, mert az ilyennek Isten megadja a felülről születést. Aki kér, kap; aki keres, talál és a zörgetőnek megnyitják az ajtót. Sőt Isten azokat becsüli legtöbbször, akik erőszakkal törnek be az Isten királyságába.

Hogy valaki az isteni renbe beilleszkedjék; hogy a megbocsátó szeretetet, melyet a magy személye iránt vár ő is szívébe fogadja: ez az isteni bűnbocsánatnak elengedhetetlen feltétele; de ugyanezt az embernek tett bűnvallásról a Szentírás sehol sem mondja. Akik tehát a lelkeket ilyen bűnvallási kényszerrel zaklatják tévtanítók.

A bűnbocsánat alapja.

Különbséget kell tenni az isteni vétkek elengedés feltételei és alapja között. Isten igazságossága azt követeli, hogy a vétkekért valaki meg szenvedjen s Isten bölcsessége azt kívánja, hogy csak olyanok nyerjenek bocsánatot, akik újra nem zavarják meg a föld békességét. Isten az emberek iránt való szeretetétől indítva Maga gondoskodott arról, hogy az emberek vétkeiket elengedhesse; Maga teremtette meg a bűnbocsánat fundamentumát azzal hogy Fiát a keresztfára adta. Az urvacsóra bora jelképezi a Megváltónak kereszten kiontott véré: " Ez a szövetségnek a vére, mely a vétkek elengedése végett sokakért kiontatott " /Mt. 26,28./ Nem az urvacsóra a bűnelengedés alapja, nem is az urvacsóra vétele; az urvacsóra csak hálaadó megemlékezés arról, hogy a Megváltó vére érettünk kiömlött. Az Isten Fia halálának ténye az alap, amelyen szabadulásunk felépül. Azért az urvacsorát csak az veheti, aki a bűnbocsánatnak, s szabadulásnak már részese: ki vallást tenni róla, hálát adni érte veszi el a bort és kenyeret. Az urvacsóra a menekülők egységének vallástétele, melyet a világ sátán és a sötétség hatalmával dacolva tesznek, megautatva erősségünknek igazi alapját.

Ennek a vallástételnek áll szolgálatában a másik ugynevezett szakramentum, a keresztség vagy bemerítés, mely R.6 szerint a halál szimbóluma /Róm.6,3/ s melynek magunravételével elkötelezzük magunkat a Krisztus halálába való beletemetkezésre. Ez sem feltétele a bűnbocsánatnak, hanem tanúságtétel az alap, a fundamentum mellett, amelyre Isten bocsánata ráépül. /v.ő.Mk.1,4./ A vétkek megbocsátását munkáló keresztség, melyet a más felismerésre térés bemerítésének mond az Irás /Lk.33,3./ nem eszköze a bűnbocsánat megszerzésének hanem az út, mely a bűnbocsánathoz visz, bi-

állapotát /Mt. 6,12; 22,13; 25,30./; mert a sötétségből még át lehet men-
ni a világosságba /Cs. 26,18; R. 2,19; Ef. 5,8./ . A megbocsát ígének tulnyo-
móan jelenidejű /egyidejű/ használata /Mt. 6,12.14.15; 9,2.5.6; Mk. 2,5.7.
9; Lk. 7,47.49; 11,4; 23,34; Jn. 20,23; 1. Jn. 1,9./ arra mutat, hogy a meg-
bocsátás akkor történik, amikor a vétkes Istent arra kéri, amikor a bü-
nös Istenhez menekül.

Hogy sem a testi halál után, sem az ugynevezett utolsó ítéletkor
nem lesz olyan minden emberre kiterjedő ítélet, amilyent hirdetni szokás,
világos az Urnak ilyen mondásaiból: "Övé az örök élet" /echei-birja, t.i.
már itt azonnal: Jn. 3,15.16; 5,24; 5,26; 6,40.47.53.54; 10,10.28; 20,31 /;
"altalment a halálból az életre" /Jn. 11,25/. hogy valaki hitt vagy nem
hitt, az nem képezi az utolsó ítélet tárgyát; csak az amit tett, dolgo-
zott; vagyis a bűnbocsánatot előre megkapjuk s azon át, mint kapun által
ömlik belénk az élet. Az ítélet tárgya tehát az lesz, hogy a földön ka-
pott örök életet mire használtuk fel, annak milyen gyümölcsei termettek
nálunk. A bocsánatot az életet, az örök élet erőt, a talentumokat az utol-
só ítélet előtt meg kell megkapnunk s azokat gyümölcsöztetnünk. Az ítélet
azt fogja megpróbálni, hogy mit csináltunk a kapott étellel, a ránk bízott
talentumokkal. Mt. 25. második és harmadik példázata arról ~~szól~~ szól,
hogy a Király számon fogja kérni, mit kerestünk a talentumokkal s hogy a
szeretetet kegyelemajándékot hogyan használtuk fel. Jn. 8,15-ben Jézus azt
mondja, hogy senkit sem fog ítélni. Jn. 8,11-ben az Ur azt mondja a házas-
ságtörő asszonynak, kit eléje hurcoltak s anélkül, hogy az asszony bocsána-
tot kért volna: "Én sem ítéllek el téged!" Mk. 3,28-ban s paralell helye-
in Jézus azt mondja, hogy az Ő ellene elkövetett vétkek meg fognak bocsát-
tatni s a keresztien anélkül imádkozott gyilkosaiért, hogy azok bocsána-
tát kérték volna. Az isteni bocsánatot tehát olyan, mint a fa megtrágyázása:
a vétkes haladékokat kap, időt arra, hogy megpróbálja a szeretetet és béke
örök rendjébe való beilleszkedést és ha az sikerül, akkor abból a rendből
többé kiesni nem fog. "Senki ki nem ragadhatja őt Annak Kezéből", ki neki
a haladékokat, a szeretetnek trágóját adta.

Elveszhető-e vagy elveszithetetlen az Isten bocsánata?

Van az emberekben, álhívókban és tapasztalatlan hívőkben egy gonosz
kivánság: Istentől függetlenül biztosítani maguknak Isten ajándékait, mint
amilyenek a bűnbocsánat, az örök élet és a sötétia hamis fordítása, az
"üdvösség". Ezeket az ajándékokat hamisan összekapcsolják Jézusnak ezzel
az ígéretével: "Az én juhaim az én szómra hallgatnak; ismerem őket s ők
követnek Engem. Örök életet adok nekik és soha el nem vesznek; senki sem
fogja kiragadni őket az én kezemből!" /Jn. 10,27.28./ Arra a kérdésre, hogy
kiket nevez Jézus az Ő juhainak, Ő maga adja meg a választ a következő vers-
ben: "Atyám, aki Nekem adta őket, mindeneknél nagyobb: senki sem képes
kiragadni őket az Atya kezéből!" /29.v./ Vajjon vonatkoztatható-e ez az
ígéret mindazokra, akik Istentől bocsánatot és életet kapnak? Mikor Jézus
tanítványait imádkozni tanította, világosan megmondta nekik: "Ha meg nem
bocsátotok az embereknek, Isten sem fogja megbocsátani eleséseiteket!"
/Mt. 6,15./ Figyeljük meg, hogy a tanítványok bocsánatadását jelenidőben,
Istenét jövőidőben mondja az Ur, tehát Isten meg-nem-bocsátása később
következik s azokat érti, akik azután, hogy már bocsánatot nyertek, maguk
ugyanazt nem adták meg szolgatársaiknak. Jézus ezt a figyelmeztetést több-
ször hangoztatta, mi annak fontosságát mutatja. Sőt egy oszdatatosan szép
és világos példázatban is kifejezte ezt a gondolatot, a gonosz szolga pél-
dázatban, ki urától adósságainak elengedését kérte s meg is kapta; maga
azonban nem engedte el szolgatársa adósságát, hanem azt kegyetlenül dolog-
házba csukatta. Ekkor a király a már megadott bocsánatot visszavette s a
szolgát börtönbe vettette. Ezenél világosabban nem lehet kifejezni azt az
igasságot, hogy ha valaki bocsánatot kapott Istentől, annak nincs oka el-
bizakodni, mert Isten a megadott bocsánatot visszaveheti.

Hol van itt az emberi számításban a hiba? Abban van, hogy az ember
jobban ragaszkodik Isten ajándékaihoz, mint Istenhez és biztosítani sze-
retné magát arra az esetre is, ha valami okból Istennek való közösségét
veszély fenyegetné. Ha egyszer "üdvössége", Isten bocsánata az örök élet fel-
felől biztosítva van, akkor nem kell túl komolyan vennie Isten parancsola-
tait; ha ezeket lazábban kezeli is. Ő már biztosítva van Isten sülves el-

foglalja magában, hanem Isten megvetését is. Nekünk nem arra kell biztosítékot keresnünk, hogy a bűnbocsánatot s örök életet el ne veszítsük, hanem hogy Istent el ne veszítsük s ha Ő a miénk, akkor a bocsánat, adósságaink elengedése s az örök élet kevésbé érdeköl minket, hiszen mindezeket Őbenne bírjuk! Jn.10,27-28 értelmében tehát ott van a gyakran elkövetett hiba, hogy az Isten kezében levést és a bűnbocsánat birtoklását egynek vesszük. A bűnbocsánat csupán Isten haragjának elfüggesztését jelenti, mit Isten azért tesz, hogy az ember kedvező körülmények közt megpróbálhassa az Istennel való együttélést; ha aztán ez megtetszik neki, akkor megmarad benne s akkor vétkei örökre feledve vannak; de ha nem érzi magát jól benne, módjában van visszaesni belőle, "melléje esni" s akkor úgy jár, mint az ördögötől megszabadított ember, kibe az ördög hetedmagával tér vissza. Ezekről az elpartolókról szól Mt.6,7-8 és azt állítja róluk, hogy Isten megvilágosította már őket, megizilelték a mennyei ajándékot vagyis a szent szellemet, kinek részessévé is lettek, megizilelték Isten neves beszédét és a következőkor hatalmat és azután partoltak el, estek félre s hogy számukra nincs többé megújulás, tehát elkövettek a szent szellem ellen való vétkeket. Ime tehát a helyre nem hozható, meg nem bocsátható bűnt olvadnak követik el akik egyszer már az új életben jártak! Kőnyű belátni, milyen rendkívül súlyos és felelősségteljes bűnt követnek el azok, akik annak a nyugtatógatják a "hivőket", hogy Isten kezéből senki ki nem ragadhatja őket! János evangélista beszél hívőkről, kikre Jézus nem bízta rá magát, mert ismerte őket /Jn.2,23-26./ Ismerte őket és tudta, hogy nem az Ővéi. Viszont azokat, akiket senki ki nem ragadhat az Ő kezéből, szüntelen ismerte az Őr, de úgy, mint az Ővéit! /Jn.10,27./ Van a püctistáknak egy fajta, mely mindenkit gyűlölettel vizsgál, aki nem az Ő kibe tartozik. Akik magukat mások fölé emelik, azok szoktak löghengosabban dicsekedni az örök kiváltságossággal. A bűnbocsánat Isten ideiglenes intézkedése lehet s így birtoka nem jelenti az örök biztonságot! Azért "főlelemmel és reszketéssel engedelmességedtek Uratoknak, a felkentnek! Rélvé é rettegve munkáljtok ki megmenekülésteket!" /ef.6,5; fil.2,12./

Ugyan ezeket a magukban bizakodókat és üntelt gögösköt fenyegeti az a vesszély, hogy sötét útjára lépnek, ki valahánor Lucifer, azaz a világosság hordozója, csodás kerub volt, de mivel magában gyűlölködött s magát mindenki fölé emelte, közönyös lett Isten dicsőségével s a többi teremtmény javával szemben s elpartolt Istentől. Akik ezen az úton haladnak, elveszítik örökre Isten bocsánatát, mert elkövetik a soha helyre nem hozható vétke melyre épp ezért sem ebben a korban, sem a következőben nincs bocsánat. Csak egy bizonyosság adatott nekünk, embereknek, hogy Isten mi s aki Rája épít, az el soha sem veszhet. Ne az alapkövekre építünk tehát, melyek felülváltoztathatók lehetnek, hanem a szeretetében változhatatlan Istent! Ha miénk, kicsoda ellentünk!

Hogy nyerhetek bocsánatot?

Jézus erre egyszerű utasítást adott: kérjük imádsággal imádkozzuk: Bocsásd meg vétkeinket! Ne felejtsük el az alapot, amelyre állva Isten kegyelmét látjuk magunk felé fordulni: a Golgota kősziklát! Ne feledjük, hogy a bocsánat elnyerésének és megőrzésének feltételei vannak: nekünk is meg kell bocsánatunk! De kell illeszkednünk a szeretet nagy isteni világrendjébe. A szerető szív bizalmával kell Isten elé állnunk: bízniuk kell! De egyet sohase feledjünk el: nem valami módot, viselkedési módot kell fölvevünk, nem külső szokásokhoz igazodnunk, nem tantételeket tanulnunk s gépiesen mások után mondanunk, hanem személyes találkozást kell keresnünk az élő Istennel s az Ő szeretetének ajtaján kell hívő várakozással zörgetnünk! Vannak "evangélisták", kik hallgatóikat rábeszélnek, szuggesztíóval rákényszerítik, hogy mondják a következő szavakat: hiszem, hogy Jézus meghalt értelm! Ha ebből az igazságból részletet csinálunk, akkor sötét jogsághoz hajtjuk be hallgatóinkat. Persze hogy így a megbocsátás békességéhez soha el nem jutunk! Így csak a statisztika számára számoltjuk a "hivőket". Olyan hívőket nyerünk, akik néhány embeartól kitalált parancsot megtartanak s azok teljesítésével gögösen mások fölé emelik magukat; szívük azonban a régi üntelt, elbizakodott,

irigy, szeretetlen, irgalmatlan szív marad s ezt a gögös régi ént kinevezik új embernek. Ez az "új" ember astén gögös/ önszuggesztíóval addig hiteti magát, hogy ádvbizonyossága van, bünbocsánatot kapott, sőt ebből a fajtaból egész életére elege van, amíg elhiszi s az így nyert bizodalmat arra használja, hogy lenézzze azokat az embereket, akik tulószinték arra, hogy ilyesmit elhigyjenek.

Tulószinték: ez nem azt jelenti, hogy őszinte ember nem hihet Isten bocsánatában. Ellenkezőleg! Épen az őszinték kapják meg a bünbocsánatot igazí bizonyosságát, mely abból a hitből fakad, hogy Jézus, amikor kínos keresztalált halt, az én vétkeimet is magára vette. Ha a házasságtörő asszony szonynak azt mondotta: én sem vádolkak, vagy helyesebben: én sem itéllek el többé! akkor engem sem vádol, engem sem tart ítélet alatt, ki őszinte hittel megyek hozzá s kérem vétkeimnek elengedését; Mert nekem is szól az ígélet, hogy aki a sötétségből a világooságra tér és leveti magáról sátán fennhatóságát, az elveheti magának a bünbocsánatot és örök részt a szentek között /Cs.26,18/. Ahittel közeledök számára, mint egy asztalra, ki van téve a bünbocsánat; csak oda kell menni és elvenni azt magunknak. A próféta, Jézus, az apostolok, Isten evangélistái kihirdették a mindenkinek szóló bocsánatot, sőt Jézus a halottaknak is kihirdette a sötétség országában.

DE azt ne feledjük, hogy Jézus arra tanított, hogy imádságban kérjük a vétkeink elengedését Istentől, tehát nem az evangélista kezéből, nem a paptól, nem a dogmatikai kézikönyvből és nem az urvacsorai asztalról kell elvennünk a bocsánatot, hanem magától az élő Jézustól, ki a hatalom jobbjan ül Isten trónusán. Nincs másnak hatalma a bünket megbocsátani, egyedül Istennek! De hát akkor mire vonatkozik az oldás és kötés hatalma, melyet Jézus előbb Péternek, aztán az összes apostoloknak: végül a gyülekezetek angyalainak adott? A bünbocsánatot emberek nem adhatják, csak kihirdethetik Isten nevében, mint Isten heroldjai. De személy szerint kihirdethetik, nemcsak általánosságban, ha úgy látják, hogy valaki a bünbocsánat feltételeit betöltötte és csak a bátorsága hiányzik, hogy a bocsánatot el is vegye magának. Egyesek vétkeit feleldjük, a könnyelműekét megkötjük. De amily félelemmel kell annak Istenhez jönnie, aki a bocsánatot keresi, épen olyan félelemmel kell teendőjét annak végeznie, aki a feloldást vagy megkötést végezi. Jaj annak, aki het ykén, könnyelműen, hatalmaskodva, a bünös személyt nézve itél! A könnyelműen feloldott vétket magára veszi a vakmerő feloldozó /v.3. I.Tm.5,22/. Ha Mt.9,6szerint az ember Fianak felhatalmazásra volt szüksége ahhoz, hogy vétkeket bocsáthasson meg, akkor isteni felhatalmazás nélkül a vétkes ember sem oldozhat derűre-borura, vagy sokszor olyan frivol, arcátlan módon, ahogy ezzel az állítólagos joggal olyanok bánnak, akik emberektől kaptak azt.

Azt se feledjük, hogy a feloldozás nem egy az isteni kiválasztással, mely bizonyos feladatok elvégzésére adatik s melyet Istentelen emberek is kaphatnak, vagy tudatlan pogányok, mint Kúross perasa király. Még kevésbé jelent a bünbocsánat örök büntetlenséget; hanem jelenti az isteni harag felfüggesztését, hogy félelem nélkül fordulhassunk a megszentelő Istenhez, ki bennünket az örök királyságra akar elkészíteni. A feloldozás jelentősége tehát nem akkora, mint ahogy egyházak és körök tanítják; inkább a bátortó, megnyugtató pásztorkodásnak képezi részét. Mégis sokat jelent; mert megnyitja az imádkozó előtt az ég ajtaját s elveszi a csüggedt félelmet, hogy Isten haragszik ránk és nem hallgaja meg imádságunkat. Hogy a feloldottságban is az embernek állandóan kell bünei bocsánataért imádkoznia, amint erre Jézus tanított, az a folyton elkövetett vétkek bemocskoló hatása miatt van, melyektől hogy tisztulást kell keresni, az t Jézus a láb-misás alkalmával mutatta meg /Jn.13,10/.

A keresztyán tehát teljes nyugalomban és biztonságban járhat vétkei megbocsátott voltának tudatában; félnie csak a könnyelműségtől kell, az istenfélelem hiányától.